

**PLAN
ROZWOJU
MIEJSCOWOŚCI**

CHWARSTNICA

NA LATA 2005-2013

Biuro
Studiów
i Projektów
Europejskich

Gryfino, Chwarstnica, maj 2005r.

Biuro Studiów i Projektów Europejskich

Zespół autorski:

Rafał Tokarski

Agnieszka Tokarska

Agnieszka Nowicka

*Plan Rozwoju Miejscowości Chwarstnica na lata 2005-2012 został
opracowany
na zamówienie Burmistrza Gminy Gryfino.*

**SZCZECIN – CHWARSTNICA - GRYFINO
maj 2005r.**

---

ul. Żubrów 3, 71-617 Szczecin tel. (091) 424 02 88, fax (091) 424 02 89

SPIS TREŚCI

1. METODOLOGIA.....	4
2. CEL OPRACOWANIA PLANU	4
3. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE I KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA GMINY GRYFINO.....	5
4. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI CHWARSTNICA	6
5. RYS HISTORYCZNY	7
6. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCA UJĘCIU STANU RZECZYWISTEGO	9
6.1. ZASOBY NATURALNE.....	9
6.2. STAN INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	9
6.3. STAN INFRASTRUKTURY KOMUNIKACYJNEJ	11
6.4. STAN INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ	12
6.5. MIESZKALNICTWO.....	16
6.6. ZATRUDNIENIE, BEZROBOCIE	17
7. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI	18
7.2. MOCNE I SŁABE STRONY ROZWOJU	18
7.2. SZANSE I ZAGROŻENIA ROZWOJU	21
8. PLANOWANE KIERUNKI ROZWOJU	24
9. OPIS PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA PRZEWIDZIANEGO DO REALIZACJI W LATACH 2005-2006	28
10. SZACUNKOWY KOSZTORYS PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA	31
11. HARMONOGRAM PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA	31
12. WYKAZ MATERIAŁÓW.....	32

1. Metodologia

Plan Rozwoju Miejscowości Chwarstnica na lata 2005-2013 został opracowany na podstawie strategicznych dokumentów programujących rozwój społeczno-gospodarczy gminy Gryfino oraz na podstawie konsultacji społecznych przeprowadzanych ze szczególnym uwzględnieniem działaczy społecznych oraz animatorów życia kulturalno-oświatowego w Chwarstnicy. W ramach konsultacji we wstępnej fazie prowadzonych prac zebrano wnioski i opinie nt. priorytetowych zadań do wykonania oraz podstawowych kierunków rozwoju Chwarstnicy. Ostateczna wersja projektu została poddana publicznej ocenie mieszkańców miejscowości Chwarstnica podczas Zebrania Wiejskiego.

2. Cel opracowania Planu

Gmina Gryfino jako swój cel nadrzędny określiła: *„Wykorzystanie uwarunkowań przyrodniczo-geograficznych do dalszego efektywnego rozwoju gminy z zachowaniem istniejących walorów środowiskowych i kulturalnych”*. Realizacja tego celu we wszystkich miejscowościach gminy wymaga opracowania szczegółowych programów rozwoju umożliwiających efektywne programowanie, a co za tym idzie racjonalne wykorzystanie środków pozostających do dyspozycji gminy. Dodatkową szansą na przyspieszenie rozwoju są pozytywne konsekwencje faktu akcesji Polski w struktury Unii Europejskiej. Dzięki członkostwu Polski w UE zaistniały warunki i możliwości ubiegania się samorządów gminnych o uzyskanie wsparcia finansowego z funduszy strukturalnych na realizację przypisanych im zadań. Jedną z takich możliwości stwarza Sektorowy Program Operacyjny "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006", w ramach którego można się ubiegać o środki na dofinansowanie projektów infrastrukturalnych wspierających zrównoważony rozwój obszarów wiejskich. Dotyczy to w szczególności promowania rozwoju funkcji pozarolniczych obszarów wiejskich, kształtowania warunków różnorodnej działalności gospodarczej, utrzymania wartości krajobrazowych i przyrodniczych, zachowania tradycji i dziedzictwa kulturowego, rozwoju funkcji społecznych i kulturalnych oraz rozwoju infrastruktury społecznej i technicznej. Efektem wspartych działań ma być zwiększenie atrakcyjności obszarów wiejskich jako miejsca życia i pracy oraz przyczynienie się do redukcji bezrobocia.

Plan Rozwoju Miejscowości jest dokumentem programującym procesy podnoszenia standardu życia i pracy na wsi, podnoszenia atrakcyjności turystycznej, wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej, zaspokajania potrzeb społecznych i kulturalnych oraz rozwoju tożsamości społeczności wiejskiej i zachowania dziedzictwa kulturowego.

Zakres Planu Rozwoju Miejscowości obejmujący lata 2005-13 wynika z przystosowania tych dokumentów do okresów programowania funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, zaś układ i treść Planów jest zgodna z wytycznymi określonymi w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2004r. w sprawie trybu składania i wzoru wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz

rozwój obszarów wiejskich 2004-2006" w zakresie działania „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego”.

Plan został sporządzony w oparciu o wszystkie wcześniej uchwalone dokumenty strategiczne, ze szczególnym uwzględnieniem Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Gryfino do 2015 roku oraz zaktualizowanego Wieloletniego Programu Inwestycyjnego Miasta i Gminy Gryfino. Plan Rozwoju Miejscowości Chwarstnica na lata 2005-2013, opracowany przy współpracy przedstawicieli lokalnych grup społecznych, uwzględnia wszelkie projekty z zakresu poprawy warunków życia na obszarach wiejskich. Jest to również dokument o charakterze otwartym, który odzwierciedla najważniejsze potrzeby oraz priorytetowe działania związane z rozwojem społecznym, gospodarczym i przestrzennym Chwarstnicy oraz funkcjonującej w nim społeczności lokalnej. Dlatego też Plan ten winny być poddawany systematycznej, okresowej analizie i ocenie, a także w razie konieczności aktualizowany w zakresie zmieniających się uwarunkowań. Dokonywanie analiz, oceny i aktualizacji planu odbywać się będzie zgodnie z zasadami współpartycypacji społeczności lokalnej i w oparciu o współpracę z wszystkimi zainteresowanymi stronami.

3. Położenie geograficzne i charakterystyka gminy Gryfino

Gmina Gryfino położona jest w zachodniej części województwa zachodniopomorskiego przy granicy Rzeczypospolitej Polskiej z Republiką Federalną Niemiec. Od północy i północnego wschodu gmina graniczy z obszarem miasta Szczecina i gminy Stare Czarnowo, od wschodu z gminą Bielice a od południa z gminami Banie i Widuchowa. Na północnym zachodzie sąsiadem gminy Gryfino jest gmina Kołbaskowo.

Ogólna powierzchnia gminy Gryfino wynosi 253,67 km kw., z czego użytki rolne stanowią 135,03 km, lasy 53,81 km, wody 13,58 km, tereny komunalne i osiedla 20,55 km a nieużytki 30,7 km. Przez gminę przepływa rzeka Regalica, stanowiąca prawe ramię ujścia Odry, która poprzez Jezioro Dąbie wpada do Zalewu Szczecińskiego.

Gminę zamieszkuje ponad 31,2 tys. mieszkańców. Należy ona do grup gmin miejsko-wiejskich o wysokim wskaźniku zaludnienia – 123 osoby na 1 km². Sieć osadnicza gminy obejmuje 40 miejscowości skupiających 28 sołectw.

Środowisko przyrodnicze

Gminę Gryfino charakteryzuje duża koncentracja wyróżniających się w skali regionalnej walorów przyrodniczych. Pod względem ukształtowania obszar gminy dzieli się na dwie jednostki fizjograficzne: Dolinę Dolnej Odry i Równinę Wełtyńską. Występują tu obszary o wysokich walorach krajobrazowych dzięki dość urozmaiconej rzeźbie terenu, zróżnicowanej roślinności i interesującym wodom powierzchniowym.

Na terenie gminy znajdują się dwa parki krajobrazowe:

- Park Krajobrazowy Doliny Dolnej Odry /Rozp. Woj. Szcz. Nr 4/93 z dnia 1.IV.1993r./,
- Szczeciński Park Krajobrazowy wraz z otuliną. /Uchwała Wojewódzkiej Rady Narodowej w Szczecinie Nr IX/55/81 z dnia 4.XI.1981r./.

Środowisko kulturowe

Gmina posiada bogatą historię, o której świadczą liczne zabytki zlokalizowane na całym jej obszarze. We wszystkich prawie miejscowościach zachowały się zabytkowe obiekty architektoniczne, głównie sakralne. Do elementów kultury materialnej objętych ochroną konserwatorską i wpisanych do rejestru zabytków m.in. należą:

- teren starego miasta w Gryfinie /nr 73 z dn.29.10.1955r./,
- obwarowania miejskie w Gryfinie /nr 325 z dn.12.09.1958r./,
- kościół pw. Narodzenia NMP w Gryfinie/nr 97 z dn. 15.05.1956 r./,
- kościół pw. Wniebowzięcia NMP w Bartkowie /nr 328 z dn. 12.09.1958r./,
- kościół pw. MB Królowej Polski w Borzymiu/nr 327 z dn. 12.09.1958r./,
- kościół pw. Św. Trójcy w Gardnie /nr 117 z dn. 27.07.1956r./,
- kościół pw. Niepokalanego Serca NMP w Sobieradzu/nr 156 z dn. 01.08.1956r./,
- kościół pw. Matki Boskiej Różańcowej w Weltyniu/nr 421 z dn. 05.12.1963r./
- kościół p.w. Św. Trójcy w Chwarstnicy /nr rej. 326 z dn. 12.09.1958 r./,
- dzwonnica wieżowa, drewniana w Chwarstnicy /nr rej. 326 z dn. 12.09.1958 r./

i kilkanaście innych.

4. Charakterystyka miejscowości Chwarstnica

Chwarstnica to stosunkowo duża wieś sołecka, położona przy drodze i nieczynnej dzisiaj linii kolejowej Gryfino-Pyrzyce. Oddalona ok. 9 km na południowy wschód od Gryfina, miejscowość liczy obecnie 332 mieszkańców. Położona na południowym brzegu Jeziora Weltyńskiego w okolicy atrakcyjnej dla turystów i wędkarzy posiada charakter wsi rolno-letniskowej. Dodatkowy atut stanowi zabytkowy gotycki kościół z XIII-XV w.

Obecnie wieś ma charakter ulicowo-placowy, z nieregularną zabudową w części południowo-zachodniej. Główne elementy zabudowy stanowią: plac śródmiejski z średniowiecznym kamiennym kościołem i drewnianą dzwonnica, zwarta zabudowa chłopska po zachodniej stronie drogi, linia kolejowa oraz XX-wieczna zabudowa na południowym końcu wsi. W miejscowości znajduje się szkoła podstawowa, świetlica wiejska z biblioteką, remiza straży pożarnej, pawilony sklepowe, bar, baza magazynowo-rolnicza oraz nieczynna stacja kolejowa z pocz. XX w.

5. Rys historyczny

Wieś powstała w 1173 r., a w 1180 r. biskup kamiński Konrad I nadał dziesięcinę z Chwarstnicy klasztorowi Cystersów z Kołbacza. Dokumenty z 1345 wymieniają wieś już jako posiadłość klasztorną. Po sekularyzacji zakonu Chwarstnica przeszła w skład domeny królewskiej. Pierwotnie wieś miała formę regularnej owalnicy rozdzielonej ciekim wodnym, z kościołem z XIII-XV w., który stanowił stały element kompozycji przestrzennej.

Świątynię wzniesiono w południowej części wsi na planie wydłużonego prostokąta, w formie salowej, bez chóru i wieży. Ściany budowli wymurowano z kamienia narzutowego nieznacznie przyciosanego, łączonego zaprawą wapienną z dodatkiem pokruszonej cegły, w celu zachowania regularności wątku i wypełnienia pustych przestrzeni. Mury posadowiono na kamiennym, ukośnie profilowanym cokole i zwieńczono ceglany gzymsem. Do wnętrza wiedzie obecnie tylko jedno wejście przez dwuuskokowy, ostrołukowy, portal południowy. Wieża-dzwonnica posiadała pierwotnie konstrukcję ryglową, zastąpioną na początku XX wieku przez ramowo-słupową, odeskowaną. Kryta jest blaszany dachem namiotowym zwieńczonym krzyżem. Od strony zachodniej widoczna jest tarcza zegarowa. Korpus kryty jest dachem dwuspadowym z blachy dachówkopodobnej. Plac kościelny o czworobocznym zarysie obwiedziony jest kamiennym murem z bramkami. Pierwotne wyposażenie nie zachowało się. Podczas remontu w 1990 roku całkowicie zmieniono wystrój wnętrza.

Według danych statystycznych w roku 1786 we wsi był 1 wolny sołtys, 1 duże gospodarstwo rolne, 3 mniejsze gospodarstwa i 1 chałupnicze oraz 30 dymów. Ponadto istniała szkoła, dom wdów oraz kuźnia. W latach 60-tych XIX w. w Chwarstnicy było już oprócz majątku sołtysa 11 gospodarstw pełnorolnych, 3 półrolnicze, 2 zagrodowe oraz kilka na parcelach kościelnych i należących do kuźni. Budynków mieszkalnych było 42, gospodarczych 53 oraz kuźnia. Wieś liczyła wtedy 390 mieszkańców. W 1939 r. było już 15 gospodarstw pełnorolnych (od 20 do 149 ha) oraz młyn. Wśród zabudowy dominowały duże zagrody chłopskie, 3 budynkowe (układ zabudowy w podkowę) i 4 budynkowe (układ zamknięty), ulokowane na przestronnych działkach z przyległymi ogrodami i sadami. W części południowej wsi w obiektach o niewielkiej skali zamieszkiwali chłopi średnio i małorolni. Po wojnie miejscowość utrzymała swój typowo rolniczy charakter.

Proponowane strefy ochrony konserwatorskiej:

- STREFA „A” – działka kościelna – w granicach kamiennego muru ogrodzeniowego,
z XIII-XV – wiecznym kościołem kamiennym, drewnianą dzwonnica, starodrzewem liściastym i historyczną (niezachowaną) nekropolią.
- STREFA „K” – cmentarz komunalny – w granicach XIX-wiecznego założenia (wzdłuż kamiennego ogrodzenia), a aleją kasztanowców i elementami historycznej nekropolii.
- STREFA „E” – ekspozycja na układ przestrzenny i kościół (który stanowi dominantę architektoniczną) od południowego-wschodu, z drogi do Gryfina.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków:

- kościół parafialny p.w. Św. Trójcy, murowany z kamienia, wybudowany w okresie XIII-XV /nr rej. 326, z dnia 12.09.1958 r./,
- dzwonnica wieżowa, drewniana, pocz. XXw./nr rej. 326, z dnia 12.09.1958r./.

Wykaz obiektów chronionych:

- cmentarz kościelny z XV w.,
- cmentarz komunalny z XIX w.,
- plebania z początku XX w.,
- dworzec PKP (kompleks budynków murowano-ryglowych) z początku XX w.,
- budynek mieszkalny nr 1, murowany z lat 20-tych XX w.,
- budynek mieszkalny nr 2, murowany z lat 20-tych XX w.,
- budynek mieszkalny nr 3, murowany z lat 20-tych XX w.,
- budynek mieszkalny nr 4, murowany z początku XX w.,
- budynek mieszkalny nr 17, szachulcowo-murowany z początku XX w.,
- budynek mieszkalny nr 18, z początku XX w.,
- budynek mieszkalny nr 26, murowany z lat 20-tych XX w.,
- stodoła nr 26, z początku XX w.,
- budynek inwentarski nr 26, kamienno-ceglany z końca XIX w.,
- budynek mieszkalny nr 32, murowany z początku XX w.,
- budynek mieszkalny nr 36, murowany z lat 10-tych XX w.,
- budynek inwentarski nr 39, kamienny z końca XIX w.,
- budynek mieszkalny nr 42, murowany z końca XIX w.,
- budynek mieszkalny nr 44, murowany z końca XIX w.,
- świetlica nr 46, murowana z pocz. XX w.,
- stodoła nr 51, szachulcowo-murowaną z końca XIX w – 1930 r.,
- budynek mieszkalny nr 57, murowany z przełomu XIX/XX w.,
- budynek mieszkalny nr 62, murowany z początku XX w.,
- budynek inwentarski nr 64, kamienny z końca XIX w.

6. Inwentaryzacja zasobów służąca ujęciu stanu rzeczywistego

6.1. Zasoby naturalne

Miejscowość Chwarstnica leży na równinach Niziny Gryfińskiej w bezpośrednim sąsiedztwie terenów leśnych. Jest to kompleks złożony z umiarkowanie żyznych borów sosnowych i mieszanych z udziałem podmokłych lasów. Na północ w odległości 1,5 km od miejscowości znajduje się Jezioro Wełtyń. Wchodzi ono w skład dziesięciu jezior Pojezierza Wełtyńskiego, połączonych w większości Wełtyńską Strugą. Jego powierzchnia wynosi 349 hektarów, a maksymalna głębokość 11,6 m., jest to największe z jezior występujących na terenie gminy Gryfino. Jezioro pełni głównie funkcję rekreacyjną, na jego brzegach zlokalizowane są liczne ośrodki wypoczynkowe, jak również indywidualne domki letniskowe.

6.2. Stan infrastruktury technicznej

a) Zaopatrzenie w wodę

Miejscowość jest zaopatrywana w wodę poprzez wodociąg grupowy obejmujący miejscowości Chwarstnica - Sobieradz.

Tab. Ujęcie wód podziemnych zlokalizowanych na terenie miejscowości Chwarstnica

Lokalizacja	Użytkownik	Ilość studni czynnych	Głębokość studni [m]	Zasoby eksploatacyjne całego ujęcia wg. pozwolenia [m ³ /h]	Pobór wód		Faktyczny pobór wody ogółem [m ³ /rok]	Cele poboru wód
					[m ³ /h]	[m ³ /d]		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Chwarstnica	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Gryfinie	2	50,0/50,0 83,0/82,5	78,0	28,0	336,0	30.020,0	bytowo-gospodarcze, socjalne

Obecny stan techniczny istniejącego ujęcia wody w Chwarstnicy wymaga modernizacji, co zostało przewidziane w Programie Inwestycyjnym uwzględnionym w Wieloletnim Programie Inwestycyjnym Gminy Gryfino.

Długości sieci wodociągowej oraz procent mieszkańców objętych siecią wodociagową w miejscowości Chwarstnica przedstawia poniższa tabela.

Długość sieci wodociągowej		Procent mieszkańców objętych siecią wodociagową [%]
Długość sieci wodociągowej [km]		
Chwarstnica	12,3	100
Miasto i gmina Gryfino ogółem	115,1	95

Źródło: Dane uzyskane z Urzędu Miasta i Gminy Gryfino, Powiatowy Program Ochrony Środowiska

b) Odprowadzanie ścieków

Gospodarka ściekowa w Chwarstnicy odbywa się głównie w oparciu o zbiorniki bezodpływowe, tak zwane szamba, regularnie opróżniane przez podmioty świadczące usługi asenizacyjne. Oprócz tego w miejscowości funkcjonują 4 przydomowe oczyszczalnie ścieków. Zostały one usytuowane na terenach o niekorzystnym ukształtowaniu, gdzie brak jest odbiorników ścieków o wystarczającej chłonności.

Jak wynika z ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach rozdz. 2 art. 3 pkt. 3, gminy mają obowiązek prowadzić ewidencję przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozabawiania się komunalnych osadów ściekowych oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej.

Zgodnie z istniejącym „Planem modernizacji i budowy oczyszczalni ścieków i systemów kanalizacyjnych na terenie gminy” w latach 2005-2009 przewidziano m. in. budowę systemu kanalizacyjnego w miejscowości Chwarstnica.

c) Usuwanie odpadów stałych

Miejscowość Chwarstnica, podobnie jak pozostałe miejscowości w gminie objęta jest zorganizowanym wywozem odpadów, które składowane są na gminnym wysypisku śmieci w Gryfinie. Jest również zorganizowana selektywna zbiórka odpadów, zwłaszcza opakowań, na które są wydzielone pojemniki (szkło oraz tworzywa sztuczne). Są one umieszczone w pobliżu szkoły, która pełni rolę ośrodka edukacji ekologicznej w Chwarstnicy.

d) Zaopatrzenie w energię, gaz, ciepło

Zgodnie z opracowanym w 1992 r. programem rozwoju sieci gazowniczej dla byłego województwa szczecińskiego, przyjmuje się zaopatrzenie w gaz ziemny wszystkich miejscowości powyżej 300 mieszkańców. Zgodnie z w/w programem gazyfikacji przewiduje się m.in. gazyfikację Chwarstnicy. Obecnie miejscowość zaopatrywana jest w gaz bezprzewodowy. Zgodnie Programem Inwestycyjnym do WPI na lata 2005-2009 przewiduje się pełną sieciową gazyfikację miejscowości.

e) Telekomunikacja

Chwarstnica od dawna podłączona jest do sieci telefonicznej. Obecnie na terenie wsi telefon stacjonarny posiada 80 gospodarstw domowych. Oznacza to, że prawie każde gospodarstwo posiada bezpośredni dostęp do usług operatora telekomunikacji. Poza tym z terenu miejscowości można uzyskać połączenie za pomocą bezprzewodowej telefonii komórkowej. Chwarstnica posiada również szerokopasmowy dostęp do Internetu.

6.3. Stan infrastruktury komunikacyjnej

a) Stan dróg

Poprawa systemu komunikacji na terenie gminy może nastąpić głównie poprzez realizację inwestycji ponadgminnych m.in. budowę autostrady A-3, relacji: Szczecin-Gorzów Wielkopolski - Zielona Góra - przejście graniczne w Lubawce oraz budowę projektowanego odcinka drogi krajowej nr 31 na trasie Szczecin - Gryfino wraz z obwodnicą miasta Gryfino.

Ponadto modernizacji wymaga droga powiatowa nr 41 - 456 relacji: Chwarstnica - Mielenko - Bartkowo. Na tej trasie projektowana jest między innymi korekta łuków poziomych. Istnieje również potrzeba wytyczenia ul. Łowieckiej i ul. Okrężnej oraz położenia nawierzchni na czterech drogach wewnętrznych tj. na ulicy Kościelnej, ul. Łowieckiej, ul. Kasztanowej i ul. Krótkiej.

b) Komunikacja zbiorowa,

W zakresie komunikacji zbiorowej miejscowość obsługują autobusy w relacji:

- Chwarstnica – Borzym,
- Chwarstnica – Gryfino
    przez Bartkowo,
- Chwarstnica – Gryfino
    przez Drzenin, Gardno, Wełtyń,
- Chwarstnica - Gryfino
    przez Wirów,
- Chwarstnica - Gryfino
    przez Wełtyń,
- Chwarstnica - Pyrzyce
    przez Prasów,
- Chwarstnica - Szczecin
    przez Drzenin, Chlebowo, Radziszewo.

6.4. Stan infrastruktury społecznej

a) Oświata

W miejscowości funkcjonuje Szkoła Podstawowa obsługująca południową część gminy Gryfino. Szkoła prowadzi klasy 0 (2 oddziały) oraz od klasy I do VI (11 oddziałów - po 2 oddziały w każdej klasie z wyjątkiem klasy III). Do Szkoły w Chwarstnicy uczęszczają dzieci z 11 miejscowości: Chwarstnica, Bartkowo, Dołgie, Mielenko, Sobieradz, Wirów, Wirówek, Sobiemyśl, Osuch. Liczebność poszczególnych klas przedstawia się następująco:

klasa 0 - 31
 klasy I - 26
 klasy II - 33
 klasy III - 21
 klasy IV - 31
 klasy V - 31
 klasy VI - 33
Ogółem: 175 uczniów

Tab. Struktura zatrudnienia pracowników szkół w przeliczeniu na etaty.

Placówka	Nauczyciele	Pracownicy administracji	Pracownicy obsługi	Pracownicy ogółem (w etatach)
Szkoła Podstawowa w Chwarstnicy	15,83	2	10,22	28,05

Dzieci spoza Chwarstnicy dowożone są autobusami szkolnymi, poza tym w Sobiemyślu z inicjatywy dyrekcji szkoły prowadzona jest świetlica socjoterapeutyczna prowadzących działalność wychowawczo-dydaktyczną w postaci zajęć wyrównawczych po godzinach lekcyjnych.

Szkoła prowadzi również Szkolny Klub Sportowy, w którym zajęcia odbywają się 6 razy w tygodniu, jak również następujące kółka zainteresowań:

- plastyczne,
- informatyczne,
- turystyczno-ekologiczne,
- recytatorskie,
- polonistyczne,
- taneczne
- oraz przedmiotowe (dla dzieci z klas 1-3 na którym prowadzone są zajęcia z zakresu matematyki, ortografii i przyrody).

Pod względem osiągnięć dydaktycznych szkoła może pochwalić się laureatami wojewódzkiego konkursu recytatorskiego, a w sporcie pierwszymi miejscami m.in. w powiatowych zawodach unihalowych, w mini-siatkówce oraz w biegach przełajowych. Jeżeli chodzi o wyniki testów kwalifikacyjnych, to szkoła plasuje się w środku tabeli. Wynika to z faktu iż ponad 25% uczniów uczęszczających do szkoły w Chwarstnicy pochodzi z okolicznych miejscowości popegerowskich. Najczęściej są to dzieci z rodzin wielodzietnych, źle sytuowanych materialnie, na które to problemy nakłada się strukturalne i długoterminowe bezrobocie oraz towarzyszące tym zjawiskom patologie. Szkoła podejmuje szereg inicjatyw mających na celu wyrównanie szans edukacyjnych uczniów z rodzin najuboższych i udziela aktywnej pomocy w pokonaniu barier edukacyjnych. Dzieci z terenów popegerowskich objęte są programem zajęć wyrównawczych. Pozostałe dzieci osiągają dobre i bardzo dobre wyniki na testach.

W latach 2000-2004 w szkole prowadzone były inwestycje oraz prace remontowe na łączną kwotę około 4 mln złotych. Nowe inwestycje dotyczyły budowy sali gimnastycznej wraz z łącznikiem, ocieplenia ścian budynku oraz zagospodarowania terenu szkoły. Prace remontowe wykonywane zaś były w starej części szkoły i objęły swym zakresem: rozbiórkę budynku gospodarczego, wymianę instalacji elektrycznej, prace hydrauliczne, wymianę dachu, wymianę okien, wymianę drzwi zewnętrznych na drzwi pożarowe, wymianę stolarki drzwiowej oraz położenie wykładzin PCV w czterech klasach i pomieszczeniu lekarskim.

Szkoła jest właściwie wyposażona w podstawowy sprzęt typu: krzesła, ławki, tablice, materiały dydaktyczne, sprzęt komputerowy. Prócz tego w szkole funkcjonuje stołówka oraz biblioteka szkolna. Istnieje za to problem doposażenia pracowni przedmiotowych, które wymagają doinwestowania zarówno z budżetu gminy jak również ze źródeł zewnętrznych.

Szkoła Podstawowa w Chwarstnicy jako jedyna na terenie gminy posiada podjazd dla osób niepełnosprawnych. Prowadzi również współpracę ze szkołą muzyczną w Niemczech.

Nierozwiązanym problemem z zakresu infrastruktury pozostaje boisko szkolne, które obecnie ma postać popekanej i mocno zniszczonej nawierzchni asfaltowej. Budowa nowego obiektu w postaci boiska wielofunkcyjnego wraz z bieżnią prostą oraz rzutnią do kuli stanowi ostatni etap programu modernizacyjnego szkoły. Zadanie to zostało ujęte w Wieloletnim Programie Inwestycyjnym jako w ramach programu „Budowa i modernizacja obiektów oświatowych i kulturalnych na terenie miasta i gminy” – modernizacja i budowa kompleksu przy szkole w Chwarstnicy.

b) Kultura, sport

Głównym animatorem kultury na terenie miejscowości jest **świątlica wiejska** oraz **szkoła podstawowa**. Świątlica zlokalizowana jest przy głównej ulicy, w osobnym parterowym, dwuizbowym budynku. Jedno pomieszczenie zajmuje sala spotkań, gdzie odbywają się zebrania lokalnej społeczności oraz imprezy okolicznościowe, drugie biblioteka publiczna wraz z czytelnią. Nadzór nad całym obiektem sprawuje kierownik biblioteki. Biblioteka posiada obecnie ok. 15.000 książek i korzysta z niej 674 czytelników. Biblioteka prowadzi bowiem dodatkowo 5 lokalnych punktów wypożyczeń zlokalizowanych na terenie następujących miejscowości: Mielenko, Sobiemyśl, Borzym, Sobieradz oraz w Szkole Podstawowej w Chwarstnicy.

Tab. Struktura wiekowa czytelników

Lp.	Przedział wiekowy	Liczba czytelników
1.	do 15	373
2.	16-19	63
3.	20-24	56
4.	25-44	90
5.	45-60	59
6.	powyżej 61	33
	Razem:	674

Ponadto biblioteka czynnie współpracuje ze szkołą w zakresie organizacji zajęć poza lekcyjnych, zwłaszcza w okresie wakacji letnich i zimowych. Podczas gdy szkoła organizuje dzieciom czas wolny do południa, biblioteka przejmuje tę funkcję w godzinach popołudniowych. Bardzo często, dzieci z uboższych domów odrabiają tu lekcję, szczególnie w zimie. Przed wybudowaniem szkolnej sali gimnastycznej, w świątlicy odbywały się również regularne treningi klubu karate prowadzone przez miejscowego księdza i zaprzyjaźnionych z nim instruktorów. Obecnie sekcja karate liczy 20 członków w wieku od 6 do 18 lat, a zajęcia prowadzone są w sali gimnastycznej.

Drugim ważnym animatorem życia sportowo-kulturalnego jest szkoła podstawowa, która oprócz prowadzenia działalności statutowej, mocno angażuje się w życie społeczne swoich mieszkańców. Wspólnie z biblioteką organizuje wyjazdy mieszkańców do teatru, operetki, filharmonii i muzeum. Poza tym ze względu na dostępność obiektu dla osób niepełnosprawnych zlokalizowane są w niej punkty wyborcze czy referendalne.

Dzięki zapleczu w postaci nowoczesnej sali sportowej z miejscami dla widzów szkoła jest również stałym organizatorem imprez sportowych na szczeblu powiatowym. Corocznie w Chwarstnicy przeprowadzanych jest ok. 15 takich zawodów sportowych, w których uczestniczy każdorazowo ponad 100 osób. Prócz tego z szkolnej sali gimnastycznej w godzinach popołudniowych, regularnie korzysta starsza młodzież przede wszystkim z Chwarstnicy (absolwenci szkoły), ale również młodzież z sąsiedniej miejscowości Weltyń, organizująca sobie zajęcia sportowo-rekreacyjne (mecze koszykówki, siatkówki, piłki ręcznej). Do takich

celów, w godzinach pozalekcyjnych, wykorzystywane jest również przez dzieci i młodzież boisko przy szkole, które jest ogólnodostępne przez całą dobę. Z kolei w okresie zimowym szkoła organizuje zajęcia sportowo-rekreacyjne zarówno dla młodzieży gimnazjalnej i starszej (od 6 do 8 godzin tygodniowo).

Na terenie miejscowości istnieje również niewielki plac zabaw oraz w pewnej odległości od wsi pełnowymiarowe boisko piłkarskie. Infrastruktura tego boiska, jest dość uboga gdyż poza murawą i bramkami, nie posiada ono ani zaplecza socjalnego w postaci szatni, ani trybun. Z boiska tego korzysta lokalny piłkarski klub sportowy „Pionier”, do którego przynależy 25 osób.

c) Turystyka i rekreacja

Główną atrakcją turystyczną miejscowości jest zabytkowy kościół parafialny p.w. Św. Trójcy z XIII-XV w. oraz pobliskie jezioro Wełtyń wraz z przyległymi lasami sosnowymi. W oparciu o te zasoby naturalne prężnie działa lokalne Koło Łowieckie, które ma tu swoją siedzibę. Z kolei kościół - Architektura Sakralna Pomorza Zachodniego.

Przez miejscowość przebiegają następujące szlaki turystyczne:

- **Szlaki turystyki pieszej:**

Szlak Równiny Wełtyńskiej – szlak niebieski
Szlak prowadzi od malowniczego Jeziora Szmaragdowe, przez Wzgórze Bukowe, doliną ginącego terenu Ponikowa, aż na Równinę Wełtyńską. Przebiega przez następujące miejscowości Gminne: Borzymek – Osuch – **Chwarstnica** - Wełtyń – (Jezioro Zamkowe – Jezioro Krzywienko) – Chlebowo.

- **Trasy rowerowe**

Trasa Wełtyńsko – Tywiańska – niebieska (34,15 km)
Gryfino (gimnazjum) – Wełtyń – **Chwarstnica** - Borzym – Mielenko Gryfińskie – Wirów - Gryfino (gimnazjum).

Miejscowa młodzież często we własnym zakresie organizuje wspólne rajdy rowerowe.

Przez miejscowość przebiega również nieczynna obecnie linia kolejowa relacji Gryfino - Chwarstnica – Pyrzyce oraz relacji Chwarstnica – Banie, które planuje się wykorzystać dla potrzeb rekreacyjno-turystycznych – tj. pod ścieżki rowerowe.

Miejsca noclegowe i gastronomia

W samej miejscowości istnieje jeden dom gościny oferujący pokoje noclegowe. Ponadto nad brzegiem jeziora Wełtyń (1,5 km od miejscowości) oraz w samej Chwarstnicy zlokalizowanych jest 6 domków letniskowo-wypoczynkowych. Zaplecze gastronomiczne stanowią 3 sklepy oraz mały bar.

d) Ochrona zdrowia, opieka społeczna

Ze względu na niewielką liczbę mieszkańców oraz położenie miejscowości Chwarstnica w odległości ok. 9 km od Gryfina i 16 km od granic Szczecina nie istnieje potrzeba lokowania na terenie miejscowości usług w zakresie ochrony zdrowia jak i opieki społecznej.

Największymi ośrodkami działającymi na terenie gminy Gryfino w zakresie ochrony zdrowia są:

- Szpital Powiatowy w Gryfinie w ramach, którego działają następujące oddziały:
  - chirurgiczny,
  - internistyczny,
  - intensywnej opieki medycznej,
  - położniczo- ginekologiczno-noworodkowy.
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Vita-Med”,
- Przychodnia Kolejowa,
- Filia Gryfińsko-Chojeńska Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego,
- Przychodnia kolejowa,
- Zakład Usług Medycznych „Dolna Odra”,
- Zakład Opiekuńczo – Leczniczy w Nowym Czarnowie.

Na terenie miasta Gryfino funkcjonują instytucje i organizacje społeczne, do których należą działania z zakresu opieki społecznej, obejmujące swoim zasięgiem cały obszar gminy. Do tych jednostek można zakwalifikować:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Poradnia psychologiczno pedagogiczna,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej.

6.5. Mieszkalnictwo

W zakresie mieszkalnictwa stopień zaspokojenia potrzeb mieszkańców Chwarstnicy kształtuje się w okolicach średniej w województwie. Kryterium to dotyczy liczby gospodarstw domowych na mieszkanie. Również stopień zagęszczenia mieszkań i stan techniczno zabudowy nie jest zadowalający. W ostatnich latach Gryfińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego odtworzyło do nowa wielorodzinny dom dla emerytowanych nauczycieli i ich rodzin. Do przejścia od PKP i przeprowadzenia modernizacji pozostają jeszcze obiekty adaptowane na mieszkania po byłej stacji kolejowej. Kolejnym problemem z zakresu gospodarki mieszkaniowej jest wymiana pokryć dachowych, wykonanych z eternitu. Szacuje się, że z tego materiału wykonanych jest ponad 50% dachów w Chwarstnicy o łącznej pow. ok. 10.000 m². Większość obiektów krytych eternitem stanowią budynki gospodarcze. Sukcesywna wymiana dokonywana przez mieszkańców stwarza problem składowania i utylizacji .

6.6. **Zatrudnienie, bezrobocie**

W miejscowości prawie, nie występuje problem bezrobocia większość mieszkańców znajduje zatrudnienie dojeżdżając do Gryfina lub Szczecina. Na dzień dzisiejszy z miejscowości Chwarstnica zarejestrowanych jest 26 bezrobotnych. Niemniej sytuacja nie jest w pełni zadowalająca, gdyż z roku na rok wzrasta problem ze zdobyciem zatrudnienia przez młodych ludzi kończących naukę w szkołach zwłaszcza najniższego szczebla. Dlatego ważnym postulatem staje się rozwój miejscowych usług rzemieślniczych czy związanych z rolnictwem.

Usługi, działalność gospodarcza

Na terenie miejscowości funkcjonują następujące podmioty gospodarcze:

- „Agrohandel” ZUH s.c.,
- Usługi Blacharsko-Lakiernicze,
- Pośrednictwo Ubezpieczeniowe,
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.,
- Sklep Spożywczy,
- Zakład Produkcyjny Wyrobów Stolarskich i Drewnianych,
- Zakład Ogólnobudowlany,
- Handel Art. Spożywczymi i Przemysłowymi,
- Zakład Ślusarsko-Spawalniczy,
- Zakład Budowlany,
- Zakład Usługowy w zakresie konstrukcji i pokryć dachowych,
- Zakład Stolarski,
- Produkcja Mebli Biurowych i Sklepowych,
- Zakład Ogólnobudowlany,
- Sprzedaż napoi i wyrobów tytoniowych.
- Handel Artykułami Spożywczymi i Przemysłowymi.

Ponadto istnieje 10 dużych i średnich gospodarstw rolnych, w tym:

- plantacja szparagów,
- plantacja truskawek,
- uprawy zbóż i rzepaku.

Oprócz tego, każde z gospodarstw domowych posiada niewielki kawałek ziemi na którym uprawia warzywa i owoce dla własnych potrzeb.

7. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości

Przedstawiona poniżej analiza SWOT (*Strengths –Weaknesses –Opportunities –Threats*, czyli: Siły -Słabości –Szanse –Zagrożenia) odnosi się do najważniejszych czynników dotyczących głównych wyzwań rozwojowych miejscowości Chwarstnica. Przeprowadzona poniżej identyfikacja mocnych i słabych stron miejscowości oraz analiza szans i zagrożeń wynikających z otoczenia umożliwiła wytyczenie strategicznych kierunków rozwoju Chwarstnicy na okres najbliższych kilkunastu lat tj. na lata 2005-2013.

7.1 Mocne i słabe strony rozwoju

1. Położenie, gospodarka przestrzenna i zagospodarowanie terenu

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> o bliskość centrum administracyjnego gminy i powiatu tj. Miasta Gryfino, o bliskość aglomeracji Szczecina, o korzystne położenie geograficzne – granica z Niemcami, o korzystne warunki środowiska naturalnego, o atrakcyjne zasoby przyrodnicze, 	<ul style="list-style-type: none"> o brak planu zagospodarowania przestrzennego, o brak uzbrojonych terenów pod działalność gospodarczą, o zły stan dróg lokalnych, o słabe zintegrowanie przedsięwzięć na rzecz środowiska naturalnego z działalnością gospodarczą

2. Infrastruktura techniczna i komunikacyjna

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> o dobrze rozwinięta sieć dróg lokalnych, o dobrze funkcjonująca komunikacja zbiorowa, o dobrze rozwinięta infrastruktura telekomunikacyjna, o funkcjonująca komunalna sieć wodociągowa, o własne ujęcie wody, o zorganizowany system zbiórki i wywozu komunalnych odpadów, o zorganizowany system selektywnej zbiórki odpadów, 	<ul style="list-style-type: none"> o zły stan dróg lokalnych i wewnętrznych, o brak chodników dla pieszych na głównej ulicy, o brak możliwości szerokopasmowego podłączenia do internetu o brak Publicznego Punktu Dostępu do Internetu, o brak zbiorowego systemu odprowadzania ścieków, o zły stan techniczny ujęcia wody, o brak sieci gazowej,

3. Gospodarka mieszkaniowa

<i>MOCNE STRONY</i>	<i>SŁABE STRONY</i>
<ul style="list-style-type: none"> o dysponowanie niezagospodarowanymi terenami inwestycyjnymi, o wolne tereny pod budownictwo mieszkaniowe i inwestycje turystyczne, o działalność lokalnego TBS, 	<ul style="list-style-type: none"> o brak kompleksowego uzbrojenia terenów pod budownictwo mieszkaniowe, o zbyt mała ilość mieszkań komunalnych, o brak środków na remonty istniejących budynków, o większość zabudowań nie posiada nowoczesnych systemów dociepleń, o ponad 50% budynków posiada pokrycia dachowe wykonane z eternitu

4. Kultura, sport, turystyka

<i>MOCNE STRONY</i>	<i>SŁABE STRONY</i>
<ul style="list-style-type: none"> o aktywna działalność świetlicy wiejskiej, o istnienie Publicznej Biblioteki, o pozaedukacyjna działalność Szkoły Podstawowej o nowoczesna dobrze wyposażona szkolna sala gimnastyczna, o organizacja powiatowych imprez sportowo-kulturalnych, o istnienie klubu sportowego „Pionier” i sekcji karate, o pełnowymiarowe boisko piłkarskie, o cenne zabytki architektury o bliskość Jeziora Wełtyń w otoczeniu lasów, o trasy turystyczne piesze i rowerowe, o działalność Koła Łowieckiego 	<ul style="list-style-type: none"> o zły stan techniczny budynku świetlicy wiejskiej (biblioteki), o ubogie wyposażenie świetlicy i biblioteki (brak komputera i infrastruktury internetowej) o brak wielofunkcyjnego boiska szkolnego z bieżnią oraz rzutnią kula, o brak trybun i zaplecza socjalnego na boisku piłkarskim, o zły stan techniczny wieży kościelnej, o brak dobrej promocji obiektów zabytkowych – np. przewodnika po zabytkach sakralnych gminy Gryfino, o uboga oferta rekreacyjna dla turystów, o niedobór środków finansowych na inwestycje w zakresie kultury, sportu i turystyki.

5. Wykształcenie i edukacja, potencjał ludzki

<i>MOCNE STRONY</i>	<i>SŁABE STRONY</i>
<ul style="list-style-type: none"> ○ świeżo odremontowana i rozbudowana Szkoła Podstawowa, ○ dobrze wyposażona pracownia informatyczna w szkole ○ prowadzenie zajęć wyrównawczych i kółek zainteresowań, ○ współpraca z niemiecką szkołą muzyczną, ○ wyspecjalizowana kadra pedagogiczna ○ możliwość kontynuacji nauki w nieodległych aglomeracjach miejskich, ○ zaangażowanie społeczności lokalnej w rozwój swojej miejscowości. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ słabe wyposażenie przedmiotowych pracowni szklonych, ○ brak miejsc pracy dla ludzi młodych, wykształconych, szczególnie wśród absolwentów, ○ niskie kwalifikacje mieszkańców, ○ brak sformalizowanych organizacji społecznych,

6. Rozwój Gospodarczy

<i>MOCNE STRONY</i>	<i>SŁABE STRONY</i>
<ul style="list-style-type: none"> ○ duży potencjał ludzki w wieku produkcyjnym wymagający jednak odpowiedniego przygotowania i motywacji ○ atrakcyjnie gospodarczo położenie geograficzne – bliskość większych miejscowości m.in. Gryfina, Bani, Pyrzyc, Widuchowej, Szczecina ○ bliskość dużego rynku pracy - Szczecina, Gryfina, Berlina ○ dobre warunki naturalne dla prowadzenia specjalistycznych gospodarstw rolnych, ○ istnienie gotowej infrastruktury dla potrzeby giełdy artykułów rolno-spożywczych (Baza Rolno-Spożywcza GS), 	<ul style="list-style-type: none"> ○ brak ofert pracy w samej miejscowości, ○ słaba aktywność gospodarcza mieszkańców - mała ilość indywidualnych podmiotów prowadzących działalność usługowo-rzemieślniczą na miejscu, ○ brak grup producenckich

7.2. Szanse i zagrożenia rozwoju

1. Położenie, gospodarka przestrzenna i zagospodarowanie terenu

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ○ wykorzystanie potencjału aglomeracji Szczecińskiej ○ wykorzystanie potencjału turystycznego Niemiec, ○ wykorzystanie centralnego położenia względem miejscowości wiejskich opierających gospodarkę na produkcji rolnej i przetwórstwie rolno-spożywczym dla stworzenia giełdy rolnej ○ promocja potencjału i zasobów naturalnych 	<ul style="list-style-type: none"> ○ degradacja środowiska naturalnego ○ pogarszający się stan dróg i bezpieczeństwo ruchu kołowego

2. Infrastruktura techniczna, i komunikacyjna

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ○ pełne uzbrojenie miejscowości w infrastrukturę techniczną i komunikacyjną (kanalizacja, gazociąg, drogi wewnętrzne), ○ poprawa zagospodarowania przestrzeni publicznej (chodniki, ogrodzenia), ○ powszechny dostęp do Internetu, 	<ul style="list-style-type: none"> ○ dalsza degradacja istniejącej infrastruktury drogowej i technicznej (ujęcie wody), ○ brak skuteczności w pozyskiwaniu środków z funduszy strukturalnych UE,

3. Gospodarka mieszkaniowa

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ○ wykorzystanie pod budownictwo mieszkaniowe terenów na obrzeżach miejscowości, ○ rozwój indywidualnego budownictwa mieszkaniowego – przez osoby spoza miejscowości, ○ przejęcie budynków od PKP i adaptacja na cele mieszkaniowe, ○ rozwój budownictwa mieszkaniowego w ramach Towarzystwa Budownictwa Społecznego, ○ odnowa fasad istniejących budynków mieszkalnych 	<ul style="list-style-type: none"> ○ brak efektywnego systemu pożyczkowo-kredytowego, drogie kredyty, trudny dostęp do kredytów preferencyjnych na rozwój budownictwa mieszkaniow., ○ brak środków na finansowych na modernizację systemu ciepłowniczego i termo-modernizację budynków. ○ ubożenie społeczeństwa ○ brak planu zagospodarowania przestrzennego, ○ brak informacji na temat dostępnych terenów pod budownictwo

4. Kultura, sport, turystyka

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ○ remont świetlicy wiejskiej i jej doposażenie (wraz z biblioteką), ○ utworzenie Publicznego Punktu Dostępu do Internetu, ○ budowa urządzeń infrastruktury sportowej, ○ poprawa sprawności fizycznej i zdrowotnej, ○ organizacja różnorodnych imprez o zasięgu powiatowym, ○ wzrost liczby turystów ○ wzmocnienie współpracy transgranicznej z Niemcami, ○ wykorzystanie zasobów historycznych oraz rekreacyjnych miejscowości - rozwój turystyki, ○ tworzenie gospodarstw agroturystycznych ○ rozwój budownictwa letniskowego, 	<ul style="list-style-type: none"> ○ spadek aktywność instytucji kultury, ○ słaba współpraca pomiędzy instytucjami kulturalnymi. ○ brak ogólnopolskiej koncepcji szkolenia sportowego dzieci i młodzieży, ○ brak infrastruktury sportowej przedłużającej sezon turystyczny, ○ zmniejszenie zainteresowania i zaangażowania się społeczeństwa, ○ słabe zainteresowanie inwestorów, ○ brak skuteczności w pozyskiwaniu środków z funduszy strukturalnych UE

5. Wykształcenie i edukacja, potencjał ludzki

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> o realizacja programów edukacyjnych o wysokim poziomie wiedzy, o praca socjoterapeutyczno - dydaktyczna z dziećmi z trudnych środowisk, o poprawa sytuacji osób długotrwale bezrobotnych, młodzieży i kobiet na rynku pracy dzięki tworzeniu grup samopomocy i wsparciu społeczności lokalnej, o organizacja lub zachęcanie do udziału w szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe, o rozwój społeczeństwa informacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> o spadek ilości dzieci w wieku szkolnym, o brak sprawnego systemu aktywizacji osób bezrobotnych o migracja młodych, wykształconych ludzi do silniejszych regionów i krajów UE

6. Rozwój Gospodarczy

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> o rozwój specjalistycznych gospodarstw rolnych (dużych i średnich), o zrzeszenie rolników indywidualnych w grupy producenckie, o utworzenie Giełdy Artykułów Rolno-Spożywczych, o budowa budynków lub przebudowa istniejących na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej – usługowo-rzemieślniczej, o realizacja gminnego programu „Pomoc dla przedsiębiorców”, o działalność Regionalnego Funduszu Pożyczkowego „Pomeranus” 	<ul style="list-style-type: none"> o brak efektywnego systemu pożyczkowo-kredytowego, drogie kredyty, trudny dostęp do kredytów preferencyjnych, o brak napływu kapitału, o ubożenie społeczeństwa, o mała ilość inwestycji tworzących nowe miejsca pracy, o brak szkoleń specjalistycznych aktywizujących miejscową społeczność do prowadzenia własnej działalności gospodarczej

8. Planowane kierunki rozwoju

Zgodnie z założeniami ujętymi w „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzenne Miasta i Gminy Gryfino” miejscowość Chwarstnica zakwalifikowana została jako ośrodek wspomagający Miasto Gryfino, w którym przewiduje się rozwój następujących funkcji o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym:

- mieszkaniowej,
- rekreacyjnej
- usługowej (komercyjna),
- rolniczej;

W zakresie dalszego rozwoju przestrzennego miejscowości zalecany jest kierunek na zachód od wsi, z preferencją lokalizacji usług związanych z rozwojem turystyki.

W zakresie rozwoju infrastruktury społeczno – usługowej „Studium..” kładzie nacisk na realizację następujących zadań:

- realizacja obiektów kultury z rozwinięciem form rekreacji,
- stworzenie odpowiedniego zaplecza sportowego lub zapewnienie preferencji dla obsługi turystów,
- rozwój usług handlowo-gastronomicznych i innych związanych z funkcją rekreacyjną,

Natomiast w zakresie przemysłu rolnego i obsługi rolnictwa zakłada się:

- dalsze wykorzystanie istniejących obiektów przemysłu rolnego,
- rozwój przemysłu rolno-spożywczego,
- rozwój przechowalnictwa (magazyny, chłodnie),
- utrzymanie dotychczasowej funkcji obiektów, z możliwością poszerzenia zakresu usług,
- rozwijanie nowej sieci obsługi, w oparciu o drobne zakłady rzemieślnicze.

Kierunek	Utrwalenie wiodącej roli Chwarstnicy wśród okolicznych miejscowości jako lokalnego centrum edukacyjno-kulturalno-sportowego
Zadania	<ul style="list-style-type: none"> ◦ budowa boiska sportowego przy szkole wraz z bieżnią oraz rzutnią kulą, ◦ doposażenie boiska piłkarskiego w trybuny i zaplecze socjalne (szatnie), ◦ remont i doposażenie świetlicy wiejskiej wraz z biblioteką oraz utworzenie przy bibliotece Publicznego Punktu Dostępu do Internetu,

Funkcjonowanie Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Chwarstnicy oparte jest na rejonizacji obejmującej 11 miejscowości: Chwarstnica, Bartkowo, Dołgie, Mielenko, Sobieradz, Wirów, Wirówek, Sobiemyśl, Osuch. Większość z tych miejscowości są to typowe tereny popegerowskie, z charakterystycznymi dla tego typu terenu problemami. Masowe bezrobocie i wiążące się z tym ubóstwo sprawia, że szkoła oraz powiązane z nią świetlica i biblioteka są jedynymi ośrodkami kształtującymi wzorce społeczno-kulturowe wśród mieszkańców kilkunastu sołectw. Koncepcja tworzenia silnego ośrodka edukacyjno-kulturalno-sportowego jest konsekwentnie realizowana przy wsparciu władz gminy Gryfino.

W latach 2000-2004 prowadzono w szkole szereg inwestycji i prac remontowych, które pozwoliły na stworzenie nowoczesnego obiektu edukacyjno-sportowego. Budowa nowej pełnowymiarowej sali gimnastycznej umożliwia organizowanie zawodów o zasięgu obejmującym nie tylko okoliczne miejscowości, ale również powoduje, że Chwarstnica jest corocznie gospodarzem i organizatorem kilkunastu imprez i zawodów sportowych na szczeblu powiatowym. Rozwój tej funkcji hamują braki w infrastrukturze sportowej – posiadanie przyszkolnego boiska sportowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą (bieżnia, rzutnia, ławki).

Obecnie boisko ze względu na postępującą przez blisko 40 lat degradację nawierzchni nie daje podstawowych gwarancji bezpieczeństwa wymaganych przy organizowaniu imprez sportowych. Boisko to, pełni ponadto ważną funkcję w krzewieniu kultury fizycznej gdyż jest nie tylko miejscem zajęć wychowania fizycznego w cieplejszych miesiącach, ale również jest ogólnodostępne dla dzieci i młodzieży w godzinach popołudniowych. Jest to jedyne miejsce do codziennego uprawiania sportu w mniejszych grupach, albowiem drugi obiekt – boisko trawiaste ze względu na wielkość nadaje się jedynie do rozgrywania meczów piłkarskich w min. 20-osobowych grupach. Jego położenie w znacznym oddaleniu od budynku szkolnego wyklucza go również z pełnienia funkcji boiska wykorzystywanego do zajęć wychowania fizycznego. Ze względu na swoje centralne położenie oraz stosunkowo dużą powierzchnię boisko szkolne pełni jeszcze jedną istotną funkcję – miejsca odbywania się lokalnych imprez kulturalnych i festynów. Konieczne, zatem jest wyposażenie boiska w ławki służące kibicom i widzom.

Kolejnym ważnym elementem jest utrzymanie na dotychczasowym wysokim poziomie organizacji życia kulturalnego, jaki jest realizowany w oparciu o świetlicę i bibliotekę publiczną. Jednym z poważniejszych problemów poza modernizacją i częściowym remontem budynku, w którym się mieszczą ww. instytucje jest stworzenie choćby jednostanowiskowego Publicznego Punktu Dostępu do Internetu, w którym dzieci i młodzież mogłyby korzystać z zasobów informacyjnych dostępnych w Internecie. Biblioteka wiejska jest wyposażona w ograniczoną ilość wydawnictw specjalistycznych ze stale rozwijających się gałęzi nauk jak i procesów polityczno-społecznych w kraju i na świecie.

Funkcjonowanie na wysokim poziomie obiektów sportowych oraz placówek kulturalnych w Chwarstnicy pełni również funkcję socjoterapeutyczną wśród mieszkańców okolicznych miejscowości popegerowskich. Często są to jedyne instytucje, z którymi dzieci i ich rodzice mają kontakt, a które propagują akceptowalny społecznie model życia. Wprowadzenie zasad współżycia społecznego przekazywanych przez szkołę, prowadzenia aktywnego trybu życia oraz posiadania nawyku i możliwości uczestnictwa w życiu kulturalnym jest warunkiem podstawowym dla rozwoju zarówno Chwarstnicy jak i sąsiadujących z nią miejscowości.

Kierunek	Reaktywacja funkcji centralnego ośrodka obrotu produktami rolnymi dla okolicznych miejscowości opierających gospodarke o przemysł rolno-spożywczy
Zadania	<ul style="list-style-type: none"> ◦ stworzenie giełdy rolno – spożywczej na bazie istniejących zabudowań Bazy Rolno Spożywczej GS ◦ zrzeszenie istniejących rolników indywidualnych w grupy producenckie, ◦ dalszy rozwój rolnictwa specjalistycznego wielko i średnio obszarowego, ◦ zachęcenie do tworzenia indywidualnej działalności usługowo-rzemieślniczej

W chwili obecnej rozwój gospodarczy miejscowości zdeterminowany jest funkcjonowaniem dziesięciu gospodarstw rolno-spożywczych oraz funkcjonowaniem w bliskiej odległości dużych rynków pracy: Szczecina i Gryfina. Jedną z możliwych opcji wdrażania strategii zrównoważonego rozwoju jest odtworzenie lokalnej giełdy rolno-spożywczej na bazie istniejących zabudowań Bazy Rolno Spożywczej GS. Jej funkcjonowanie oparte było w przeszłości na centralnym położeniu Chwarstnicy wśród miejscowości opierających swoją gospodarke o rolnictwo oraz przemysł rolno-spożywczy. Ośrodek ten mógłby pełnić funkcje integrujące rolników w grupy producenckie i spółdzielnie wytwórców.

Kierunek	Zwiększenie udziału turystyki w strukturze gospodarczej miejscowości
Zadania	<ul style="list-style-type: none"> • rozbudowa istniejącej infrastruktury sportowej przy Szkole Podstawowej (budowa boiska) • remont zabytkowej, drewnianej wieży przykościelnej (dzwonnicy), • poprowadzenia po nasypie kolejowym ścieżki rowerowej na trasie Gryfino-Pyrzyce, • opracowanie i oznakowanie nowej trasy rowerowej po „Zabytkowych Kościołach Gminy Gryfino”, • wydanie folderu turystycznego gminy Gryfino, • tworzenie gospodarstw agroturystycznych, • budowa indywidualnych domków letniskowych na terenie miejscowości oraz nad brzegiem jeziora Wełtyń (na terenie po byłym ośrodku wypoczynkowym „ODRY”), • Zagospodarowanie terenów i infrastruktury po nieczynnym dworcu kolejowym

Walory przyrodnicze predestynują Chwarstnicę do powolnego przekształcania się miejscowości w bazę turystyczno-rekreacyjną. Jednakże w chwili obecnej na turystyczne zagospodarowanie czekają miejscowości znacznie bliżej położone Jeziora Wełtyń, jak Wirów czy Wełtyń. Toteż koncepcja rozwoju gospodarczego Chwarstnicy opartej na turystyce zakłada w najbliższych latach konsekwentną rozbudowę bazy sportowej, celem przyciągnięcia jak największej ilości imprez sportowych z udziałem gości spoza powiatu, którzy w przyszłości mogliby stać potencjalnymi klientami.

W celu podniesienia atrakcyjności jest wytyczonych kilka szlaków pieszych i tras rowerowych. Jednakże dopiero stworzenie ścieżki rowerowej na bazie byłej linii kolejowej w relacji Pirzyce – Chwarstnica – Gryfino i dalej na Szczecin i przejście graniczne w Mescherin otworzyłyby pełne możliwości wykorzystania potencjału turystycznego. Pozwoliłyby to zbudować bazę noclegową opartą o gospodarstwa agroturystyczne.

Kierunek	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej i mieszkaniowej
Zadania	<ul style="list-style-type: none"> • sporządzenie lokalnego planu zagospodarowania miejscowości, • budowa zbiorczego systemu kanalizacji, • budowa gazociągu, • modernizacja drogi powiatowej nr 456, • modernizacja ujęcia wody, • wytyczenie ul. Łowieckiej i ul. Okrężnej • modernizacja i budowa ulic wewnętrznych – ul. Kościelnej, ul. Łowieckiej, ul. Kasztanowej i ul. Krótkiej. • przejęcie i adaptacja budynków PKP na cele mieszkaniowe, • budowa mieszkań indywidualnych, • wymiana pokryć dachowych z eternitu

Zgodnie z przyjętymi założeniami rozwoju miejscowości Chwarstnica jako priorytetowe zadanie z zakresu infrastruktury technicznej przyjmuje się budowę zbiorczego systemu kanalizacji. Brak kanalizacji jest jedną z ważniejszych przeszkód w pozyskiwaniu inwestorów, stanowi też spore utrudnienie w funkcjonowaniu mieszkańców. Kolejnym ważnym zadaniem jest gazyfikacja wsi oraz modernizacja dotychczasowego ujęcia wody do celów spożywczych. Najpilniejszymi zadaniami z zakresu dróg wewnętrznych jest modernizacja nawierzchni ul. Kościelnej oraz budowa ul. Łowieckiej – na terenach przeznaczonych pod zabudowę usługowo-mieszkalną.

9. Opis planowanego przedsięwzięcia przewidzianego do realizacji w latach 2005-2006

a) przedmiot i zakres inwestycji

Przedmiotem inwestycji jest budowa boiska wielofunkcyjnego z oliniowaniem do piłki ręcznej, koszykówki i siatkówki o nawierzchni z trawy syntetycznej, budowa bieżni prostej 60 m, trzytorowej o nawierzchni poliuretanowej zakończonej piaskownicą do skoku w dal oraz rzutni do kuli, a także zagospodarowanie obszaru przy projektowanym boisku ciągami pieszymi i piłkochwytnymi oraz oświetlenie boiska.

b) opis stanu istniejącego

Obecnie teren objęty opracowaniem zagospodarowany jest boiskiem asfaltobetonowym i dwiema bieżniami żwirowymi.

Zespół szatniowy i sanitarny potrzebne do prowadzenia zajęć sportowych w terenie znajdują się w budynku szkoły.

c) opis przyjętych rozwiązań

W ramach inwestycji projektuje się następujące urządzenia przeznaczone do celów kultury fizycznej:

- boisko wielofunkcyjne o wymiarach 20 + 7 x 32 m (niesymetryczne) o nawierzchni z trawy syntetycznej o powierzchni brutto 945,0m²
- bieżnia prosta 60m trzytorowa o nawierzchni syntetycznej poliuretanowej zakończona zeskoczną do skoku w dal,
- koło do pchnięcia kulą.

Ponadto w ramach projektu zaprojektowano położenie chodnika łączącego poszczególne elementy infrastruktury sportowej oraz oświetlenie boiska.

d) konstrukcja nawierzchni boiska do piłki nożnej z trawy syntetycznej

Wielofunkcyjna trawa syntetyczna wypełniona piaskiem, 100% polipropylen, odporna na mróz i wysokie temperatury, ustabilizowane UV, bez skutków ubocznych dla środowiska. System ten jest stosowany bez dodatkowych mat elastycznych.

- Przeznaczenie TENIS, MULTISPORT
- Kolor zielony, czerwony
- Akcesoria: linie boisk: (50,75,100 mm szer.)dostępne w rolkach 50 mb, kolory: biały i żółty

Wykładzina typu trawa syntetyczna przeznaczona jest do wykonywania nawierzchni sportowych na zewnątrz budynków, na otwartej przestrzeni obiektów sportowych lub rekreacyjnych oraz w halach sportowych. Wykładzinę ułożoną i zamocowaną zgodnie z instrukcją producenta należy zasypać suszonym i sortowanym piaskiem kwarcowym o granulacji ziaren 0,2-0,8 mm /min. zawartość krzemionki 95%.

Charakterystyka piasku - rodzaj - krzemionkowy, okrągły, wymyty i wysuszony zgodny z oficjalnie przyjętymi normami w kraju instalacji trawy. Rozmiar ziarna - rodzaj d/D z $d \leq 0.2$ i $D \geq 0.8$ mm. Ilość piasku kwarcowego - 20 kg/ m².

Podłoże, na którym ma być układana wykładzina powinno być przygotowane zgodnie

z instrukcje producenta i powinno być suche, równe, pozbawione zanieczyszczeń, mocne i stabilne. W przypadku, gdy podłoże stanowi grunt, konieczne jest wykonanie warstwy nośnej i wyrównawczej z kruszywa o odpowiedniej granulacji oraz systemu odprowadzenia wody.

Konstrukcja nawierzchni:

- Trawa syntetyczna – wysokość włókna 18 mm
- Beton B20 ze zbrojeniem rozproszonym – grubość 13 cm
- Folia budowlana, paroizolacyjna - grubość 0,2 cm
- Istniejąca nawierzchnia asfaltobetonowa
- grunt rodzimy

Wokół boiska zaprojektowano obrzeża betonowe 8 x 30cm na ławie betonowej ze spoinami wypełnionymi zaprawą cementową. Wody opadowe odprowadzane będą poprzez korytko odwodnienia liniowego do kanalizacji deszczowej.

Wyposażenie boiska :

- dwie bramki do piłki ręcznej dł. 3 m h=2 m, słupki bramkowe i poprzeczki koloru białego,
- 4 kosze do koszykówki – zestaw „gęsia szyja” z tablicą stalową 135 x 90 cm malowaną proszkowo, obręcz wzmacniana z siatką, stojak z rury Ø 114 x 4 mm cynkowanej ogniowo w fundamentach betonowych,
- zestaw słupków uniwersalnych do montażu siatki, aluminiowy z mechanizmem naciągowym zakrytym, z tulejami montażowymi przykrywanymi deklami PCV, z siatką,
- piłkochwyty – projektuje się piłkochwyty wys. 4,0 m z sieci polipropylenowej o oczkach 4 x 4 cm w kolorze zielonym, zamocowanej na słupach stalowych Ø 80 z linką naciagową pomiędzy słupami. Skrajne słupy projektuje się z zastrzałem. Słupy w fundamentach betonowych 40 x 40 x 100 w rozstawie co 6,0 m.

Ponadto projektuje się oświetlenie boiska lampami sodowymi typu parkowego na słupach $h=8m$.

f) konstrukcja bieżni

Bieżnia zaczyna się polem startowym o długości 3m a zakończona jest wybiegiem o długości 13m. Powierzchnia bieżni wynosi 293,5 m².

Charakterystyka nawierzchni bieżni - jest to nawierzchnia sportowa, poliuretanowo-gumowa o grubości warstwy 13 mm - wersja podstawowa, wymagająca podbudowy asfaltobetonowej. Nawierzchnia ta jest przepuszczalna dla wody, o zwartej strukturze, służy do pokrywania nawierzchni bieżni lekkoatletycznych, i rozbiegów konkurencji technicznych zawodów la., boisk wielofunkcyjnych, szkolnych, placów rekreacji ruchowej.

Nawierzchnia składa się z dwóch warstw elastycznej (nośnej) i użytkowej. Warstwa nośna to mieszanina granulatu gumowego i lepiszcza poliuretanowego. Układana jest mechanicznie, bezspoinowo, przy pomocy rozkładarki mas poliuretanowych (np. Planomatic). Tak wykonaną warstwę należy pokryć warstwą użytkową, którą stanowi system poliuretanowy zmieszany z granulatem EPDM. Czynność tą wykonuje się poprzez natrysk mechaniczny (przy użyciu specjalnej natryskarki np. firmy SMG). Grubość warstwy użytkowej 2-3mm. Po całkowitym związaniu mieszaniny są malowane linie farbami poliuretanowymi metodą natrysku.

Nawierzchnia wymaga podbudowy odpowiednio wyprofilowanej spadkami podłużnymi i poprzecznymi, odchyłki mierzone łata o dł. 2 m nie powinny być większe niż 2 mm. Podłoże powinno być wolne od zanieczyszczeń organicznych, kurzu, błota, piasku itp.

Konstrukcja nawierzchni:

- nawierzchnia syntetyczna poliuretanowa gr. 13 mm
- asfaltobeton zamknięty 3,0 cm
- asfaltobeton częściowo zamknięty 4,0 cm
- warstwa wyrównawcza kamienna - kruszywo łamane 0-4 mm, gr. 5 cm
- kruszywo łamane (kruszone) stabilizowane mechanicznie 4-30 mm, gr. 15cm
- piasek zagęszczony do $d > 0,5$ gr. 10-13cm
- grunt rodzimy

(podane grubości warstw odnoszą się do grubości po zagęszczeniu)

Nawierzchnia obramowana będzie obrzeżem betonowym 8 x 30 cm na ławie betonowej. Odwodnienie bieżni odbywać się będzie za pomocą korytka betonowego z rusztem ze stali ocynkowanej (odwodnienie liniowe).

Wyposażenie bieżni:

- piaskownica do skoku w dal
- belka do odbicia

g) konstrukcja koła do pchnięcia kula

Pole rzutu o promieniu $34,92^\circ$ i długości 15 m o nawierzchni mineralnej, piaskowo-gliniastej, wałowanej o grubości 10 cm (powierzchnia: 68,7 m²).

h) infrastruktura uzupełniająca - chodnik

Odpowiednio do rozmieszczenia poszczególnych elementów zagospodarowania terenu projektuje się chodniki z kostki betonowej gr. 6 cm w kolorze szarym na podsypce cementowo-piaskowej gr. 10cm ze spoinami wypełnionymi piaskiem, z obrzeżami betonowymi 8 x 30cm na podsypce jw. ze spoinami wypełnionymi zaprawą cementową. Powierzchnia chodnika wynosić będzie: 107,0 + 132,5 = 239,5 m²

i) wpływ inwestycji na środowisko

W wyniku realizacji projektowanej inwestycji, a następnie eksploatacji obiektu nie przewiduje się zachwiania równowagi środowiska naturalnego.

10. Szacunkowy kosztorys planowanego przedsięwzięcia

Szacunkowa wartość całej inwestycji została wyceniona na 286 099,77 zł netto + Vat 62 941,95 zł, co daje razem 349 041,72 zł brutto. Obecnie trwają prace nad porządkiem szczegółowego kosztorysu, w którym zostaną doprecyzowane koszty poszczególnych prac budowlanych oraz zakup wyposażenia w postaci bramek, koszy, olinowania itp.

11. Harmonogram planowanego przedsięwzięcia.

	Nazwa zadania	2005 rok				2006 rok			
		I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.
1.	Opracowanie dokumentacji technicznej								
2.	Przeprowadzenie przetargu na realizację inwestycji								
3.	Nadzór inwestycyjny								
4.	Odbiór prac								
5.	Rozliczenie projektu								

12. Wykaz materiałów

Wykaz materiałów wykorzystanych przy opracowaniu Planu Rozwoju Miejscowości Chwarstnica

1. Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2015
2. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego
3. Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Gryfińskiego
4. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Gryfino do 2015
5. Wieloletni Program Inwestycyjny Miasta i Gminy Gryfino.
6. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Gryfino na lata 2005-2006
7. Program Ochrony Środowiska Miasta i Gminy Gryfino
8. Plan gospodarki odpadami miasta i gminy Gryfino na lata 2004-2015
9. Restrukturyzacja osobowego transportu zbiorowego w gminie Gryfino
10. Strategia mieszkaniowa gminy Gryfino
11. Program rozwoju budownictwa komunalnego i socjalnego w Gminie Gryfino na lata 2004-2006
12. Strategia rozwiązywania problemów społecznych Miasta i gminy Gryfino na lata 2004-2008
13. Studium ruralistyczne gminy Gryfino
14. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 września 2004r. w sprawie przyjęcia Sektorowego Programu Operacyjnego "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006"
15. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 września 2004r. w sprawie Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006" (Dz. U. Nr 207, poz. 2117)
16. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2004r. w sprawie trybu składania i wzoru wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006" w zakresie działania „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego” (Dz. U. Nr 284, poz. 2846)